

मुंबईची लोकसंख्या

- मुंबई महानगर क्षेत्रात गेल्या 20 वर्षांत लोकसंख्येमध्ये मोठ्या प्रमाणात वाढ झाली आहे. मुंबईतील लोकसंख्येचा मोठा भाग हा भारतातील इतर राज्यांतून स्थलांतरित झालेला आहे. ही स्थलांतरित लोकसंख्या जी चांगल्या रोजगाराच्या संधीच्या शोधात येथे येतात आणि राहतात, हे मुंबईच्या वाढत्या लोकसंख्येतील एक महत्त्वाचे कारण आहे.
- भारताच्या जनगणनेच्या तात्पुरत्या अहवालानुसार, 2011 मध्ये मुंबईची लोकसंख्या 12,442,373 आहे; त्यापैकी पुरुष आणि महिला अनुक्रमे 6,715,931 आणि 5,726,442 आहेत. मुंबई शहराची लोकसंख्या १२,४४२,३७३ असली तरी; त्याची शहरी/महानगरी लोकसंख्या 18,394,912 असून त्यापैकी 9,872,271 पुरुष आणि 8,522,641 महिला आहेत.

2022 मध्ये मुंबईची सध्याची लोकसंख्या

- मुंबई महानगर (Mumbai Population) प्रदेशाची सध्याची लोकसंख्या २४,४३३,३५७ (२.४ कोटी) असल्याचा अंदाज आहे. या प्रदेशात मुंबई शहरासह संलग्न शहरांचा समावेश होतो. 2021 मध्ये मुंबई शहराची लोकसंख्या 13,127,825 असण्याचा अंदाज आहे. वर्ष 2019 आणि 2018 मध्ये, मुंबईची एकूण लोकसंख्या अनुक्रमे 12,967,483 आणि 12,851,726 होती.

मुंबईतील लोकसंख्येची वाढ (Growth of Population in Mumbai)

जनगणना	लोकसंख्या	वृद्धी %
1971	5,970,575	-
1981	8,243,405	38.1%
1991	9,925,891	20.4%
2001	11,914,398	20.0%
2011	12,478,447	4.7%

मुंबई शहराची लोकसंख्या 2011

मुंबई शहर	एकूण	पुरुष	स्त्री
शहराची लोकसंख्या	12,442,373	6,715,931	5,726,442
साक्षर	10,084,507	5,633,709	4,450,798
मुलं (0-6)	1,203,770	629,262	574,508
सरासरी साक्षरता (%)	89.73 %	92.56 %	86.39 %
लिंग गुणोत्तर	853		
बाल लिंग गुणोत्तर	913		

मुंबईतील लोकसंख्या रचना (Mumbai Religion Population)

- मुंबई शहरातील 65.99% अनुयायांसह हिंदू धर्म हा बहुसंख्य धर्म आहे. इस्लाम हा मुंबई शहरातील दुसऱ्या क्रमांकाचा सर्वात लोकप्रिय धर्म आहे आणि अंदाजे 20.65% लोक त्याचे अनुसरण करतात. मुंबई शहरात ख्रिस्ती धर्म 3.27%, जैन धर्म 4.10%, शीख धर्म 0.49% आणि बौद्ध धर्म 0.49% आहे. सुमारे 0.40% ने 'इतर धर्म' असे सांगितले, अंदाजे 0.26% ने 'कोणताही विशिष्ट धर्म नाही' असे सांगितले.

वर्णन	एकूण	टक्केवारी

हिंदू	8,210,894	65.99 %
मुस्लिम	2,568,961	20.65 %
ख्रिश्चन	407,031	3.27 %
शीख	60,759	0.49 %
बौद्ध	603,825	4.85 %
जैन	509,639	4.10 %
इतर	49,439	0.40 %
सांगितलेले नाही	31,825	0.26 %

मुंबई महानगर क्षेत्र (Mumbai Metropolitan Areas)

- अंबरनाथ, बदलापूर, बृहन्मुंबई, कल्याण आणि डोंबिवली, मीरा आणि भाईंदर, नवी मुंबई, ठाणे आणि उल्हासनगर मुंबई प्रदेश - शहरे आणि गावे

शहर	लोकसंख्या	पुरुष	स्त्री
मुंबई (महानगरपालिका)	12,442,373	6,715,931	5,726,442
ठाणे (महानगरपालिका)	1,841,488	975,399	866,089
कल्याण आणि डोंबिवली (महानगरपालिका)	1,247,327	649,626	597,701
नवी मुंबई (महानगरपालिका)	1,120,547	610,060	510,487
मीरा आणि भाईंदर (महानगरपालिका)	809,378	429,260	380,118
उल्हासनगर (महानगरपालिका)	506,098	269,048	237,050
अंबरनाथ (महानगरपालिका)	253,475	132,582	120,893
बदलापूर (नगर परिषद)	174,226	90,365	83,861

मुंबई साक्षरता दर 2011 (Mumbai Literacy Rate)

- शिक्षण विभागात, मुंबई शहरातील एकूण साक्षरांची संख्या 10,084,507 आहे, त्यापैकी 5,633,709 पुरुष आहेत तर 4,450,798 महिला आहेत. मुंबई शहराचा सरासरी साक्षरता दर 89.73 टक्के असून त्यात पुरुष व महिला साक्षरता 92.56 आणि 86.39 टक्के होती.

मुंबई लिंग गुणोत्तर (Mumbai Sex Ratio)

- मुंबई शहराचे लिंग गुणोत्तर 853 प्रति 1000 पुरुष आहे. मुलींचे बाल लिंग गुणोत्तर 1000 मुलांमागे 913 आहे.

मुंबई बाल लोकसंख्या (Mumbai Child Population)

- २०११ च्या जनगणनेच्या अहवालानुसार मुंबई शहरातील एकूण मुले (०-६) 1,203,770 आहेत. तेथे 629,262 मुले तर 574,508 मुली आहेत. मुंबई शहराच्या एकूण लोकसंख्येच्या ९.६७% बालके आहेत.

मुंबई झोपडपट्टी (Mumbai Slums)

- मुंबई शहरातील एकूण झोपडपट्ट्यांची संख्या 1,135,514 आहे ज्यामध्ये 5,206,473 लोकसंख्या राहते. हे मुंबई शहराच्या एकूण लोकसंख्येच्या सुमारे 41.84% आहे.

जगातील सर्वात मोठी झोपडपट्टी: धारावी (मुंबई)

- आशियातील सर्वात मोठ्या झोपडपट्ट्या मानल्या जाणाऱ्या धारावीचेही मुंबईत घर आहे. हा जगातील सर्वात दाट लोकवस्तीचा एक भाग आहे, ज्याचा इतिहास 140 वर्षांहून अधिक आहे. 1 दशलक्ष लोकसंख्या असलेल्या धारावीला केवळ 2.1 चौरस किलोमीटरपेक्षा जास्त लोकसंख्येमुळे अनेक महामारी आणि इतर आपत्तींचा सामना करावा लागला आहे. परिसरातील रहिवाशांमध्ये प्रामुख्याने रोजंदारीवर काम करणाऱ्यांचा समावेश आहे. अनुमानित स्त्रोतांनुसार, धारावीमध्ये सध्या प्रति चौरस मैल 869,565 लोक राहतात, जे गरीब ग्रामीण भारतीयांच्या शहरी मुंबईत स्थलांतराचे शास्त्रीय उदाहरण आहे.

byjusexamprep.com